Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

ρος, ἀλλ' ἀβέβαιος, φύσις δὲ αὐτάρκης· διόπερ *νικᾷ* τῷ ἥσσονι καὶ βεβαίῳ τὸ μεῖζον τῆς ἐλπίδος.

νίκη. Νίκη, victory, Ξενοφάνης 2.1 *ἀλλ' εἰ μὲν ταχυτῆτι ποδῶν νίκην τις ἄροιτο.* Πρβλ. *νικᾶν.*

νοεῖν 1. Νοῶ/συλλαμβάνω μὲ τὸν νοῦ, apprehend/perceive by the mind, Ξενοφάνης 24 *οὖλος ὁρᾷ, οὖλος δὲ νοεῖ, οὖλος δέ τ' ἀκούει* Παρμενίδης 2.2 *αἵπερ ὁδοὶ μοῦναι διζήσιός εἰσι νοῆσαι* 3 *τὸ γὰρ αὐτὸ νοεῖν ἐστίν τε καὶ εἶναι* 6.1 *χρὴ τὸ λέγειν τε νοεῖν τ' ἐὸν ἔμμεναι* 8.8-34-36 *οὐδ' ἐκ μὴ ἐόντος ἐάσσω φάσθαι σ' οὐδὲ νοεῖν ... ταὐτὸν δ' ἐστὶ νοεῖν τε καὶ οὕνεκεν ἔστι νόημα. οὐ γὰρ ἄνευ τοῦ ἐόντος, ἐν ᾧ πεφατισμένον ἐστιν, εὑρήσεις τὸ νοεῖν* 'Εμπεδοκλῆς 3.12-13 *μήτε τι τῶν ἄλλων, ὁπόσῃ πόρος ἐστὶ νοῆσαι, γυίων πίστιν ἔρυκε, νόει δ' ᾗ δῆλον ἕκαστον* Δημόκριτος 11.9 *μήτε ἐν τῇ ψαύσει αἰσθάνεσθαι, ἀλλ' ἐπὶ λεπτότερον ⟨δέῃ ζητεῖν, τότε ἐπιγίνεται ἡ γνησίη ἅτε ὄργανον ἔχουσα τοῦ νῶσαι λεπτότερον⟩* 143 *ὅσα τις ἂν νώσαιτο* Μητρόδωρος 2 *πάντα ἐστίν, ὃ ἄν τις νοήσαι.* || **νοεῖσθαι.** Φιλόλαος 4 *καὶ πάντα γα μὰν τὰ γιγνωσκόμενα ἀριθμὸν ἔχοντι· οὐ γὰρ οἷόν τε οὐδὲν οὔτε νοηθῆμεν οὔτε γνωσθῆμεν ἄνευ τούτου* Δημόκριτος 129 *φρενὶ θεῖα νοῦνται.* || **νοητός.** Διανοητός, apprehensible, Παρμενίδης 8.8 *οὐ γὰρ φατὸν οὐδὲ νοητὸν ἔστιν ὅπως οὐκ ἔστι.* Πρβλ. *αἰσθάνεσθαι γιγνώσκειν, διανοεῖσθαι, ἐννοεῖσθαι, ἐπίστασθαι, συνιέναι, φρονεῖν* **2.** Ἔχω κατὰ νοῦ/σκέπτομαι νά, have in mind/ intend to, 'Εμπεδοκλῆς 84.1 *ὡς δ' ὅτε τις πρόοδον νοέων ὡπλίσσατο λύχνον χειμερίην διὰ νύκτα.*

νόημα (τύπ. *νῶμα*) **1.** Νόηση/νοῦς, intelligence/thought, Ξενοφάνης 23.2 *εἷς θεός, ἔν τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισι μέγιστος, οὔτι δέμας θνητοῖσιν ὁμοίιος οὐδὲ νόημα* Παρμενίδης 16.4 *τὸ γὰρ αὐτὸ ἔστιν ὅπερ φρονέει μελέων φύσις ἀνθρώποισιν καὶ πᾶσιν καὶ παντί· τὸ γὰρ πλέον ἐστὶ νόημα* 'Εμπεδοκλῆς 105 *αἵματος ἐν πελάγεσσι τεθραμμένη ἀντιθορόντος, τῇ τε νόημα μάλιστα κικλήσκεται ἀνθρώποισιν· αἷμα γὰρ ἀνθρώποις περικάρδιόν ἐστι νόημα* 110.10 *πάντα γὰρ ἴσθι φρόνησιν ἔχειν καὶ νώματος αἶσαν.* Πρβλ. *πραπίδες, φρόνησις* **2.** Νοητικὴ ἐνέργεια/σκέψη, mental

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Ακαδημία Αθηνών / Academy of Athens

activity/thinking, Παρμενίδης 7.2 *ἀλλὰ σὺ τῆσδ' ἀφ' ὁδοῦ διζήσιος εἶργε ν ό η μ α* 8.34-50 *ταὐτὸν δ' ἐστὶ νοεῖν τε καὶ οὕνεκεν ἔστι ν ό η μ α ... ἐν τῷ σοι παύω πιστὸν λόγον ἠδὲ ν ό η μ α ἀμφὶς ἀληθείης*. Πρβλ. *μέριμνα, νοῦς, νόησις, φρήν, μῆτις*.

νόησις. Νόηση/νοῦς, intelligence/mind, Διογένης 3.2 *οὐ γὰρ ἂν ... οἷόν τε ἦν οὕτω δεδάσθαι ἄνευ ν ο ή σ ι ο ς, ὥστε πάντων μέτρα ἔχειν* 4.3 *ἄνθρωποι γὰρ καὶ τὰ ἄλλα ζῷα ἀναπνέοντα ζώει τῷ ἀέρι. καὶ τοῦτο αὐτοῖς καὶ ψυχή ἐστι καὶ ν ό η σ ι ς* 5.1-8-21 *καί μοι δοκεῖ τὸ τὴν ν ό η σ ι ν ἔχον εἶναι ὁ ἀὴρ καλούμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων ... πολλοὶ τρόποι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀέρος καὶ τῆς ν ο ή σ ι ό ς εἰσιν ... τὰ ζῷα ... οὔτε ἰδέαν ἀλλήλοις ἐοικότα οὔτε δίαιταν οὔτε ν ό η σ ι ν.* || Διογένης 5.23 *ὅμως δὲ πάντα τῷ αὐτῷ καὶ ζῇ καὶ ὁρᾷ καὶ ἀκούει, καὶ τὴν ἄλλην ν ό η σ ι ν ἔχει ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πάντα.* Πρβλ. *νόημα, νοῦς*.

νομίζεσθαι 1. Συνηθίζεται/ἰσχύει ὡς ἔθος, it is customary, Ξενοφάνης 2.13 *ἀλλ' εἰκῇ μάλα τοῦτο ν ο μ ί ζ ε τ α ι* Ἡράκλειτος 14 *τὰ γὰρ ν ο μ ι ζ ό μ ε ν α κατ' ἀνθρώπους μυστήρια ἀνιερωστὶ μυεῦνται* **2.** Νομίζομαι/θεωροῦμαι, be considered, Παρμενίδης 6.8 *οἷς τὸ πέλειν τε καὶ οὐκ εἶναι ταὐτὸν ν ε ν ό μ ι σ τ α ι κοὐ ταὐτόν, πάντων δὲ παλίντροπός ἐστι κέλευθος* Ἐμπεδοκλῆς 17.22 *ἥτις καὶ θνητοῖσι ν ο μ ί ζ ε τ α ι ἔμφυτος ἄρθροις.* || **νομίζειν.** Νομίζω/πρεσβεύω, believe, Ἀναξαγόρας 17 *τὸ δὲ γίνεσθαι καὶ ἀπόλλυσθαι οὐκ ὀρθῶς ν ο μ ί ζ ο υ σ ι ν οἱ Ἕλληνες.* || **νομίζον.** Κοινὴ πεποίθηση, common conviction, Δημόκριτος 278.9 *τῷ δὲ δὴ ἀνθρώπῳ ν ο μ ί ζ ο ν ἤδη πεποίηται.*

νόμιμον 1. (τὸ) Δίκαιον, (the) Law, Ἐμπεδοκλῆς 135.1 *ἀλλὰ τὸ μὲν πάντων ν ό μ ι μ ο ν διά τ' εὐρυμέδοντος αἰθέρος ἠνεκέως τέταται διά τ' ἀπλέτου αὐγῆς* **2.** Νόμιμον, lawful, Δημόκριτος 174 *ὁ μὲν εὔθυμος εἰς ἔργα ἐπιφερόμενος δίκαια καὶ ν ό μ ι μ α καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ χαίρει τε καὶ ἔρρωται καὶ ἀνακηδής ἐστιν.*

νόμος 1. Νόμος, law, Ἡράκλειτος 33 *ν ό μ ο ς καὶ βουλῇ πείθεσθαι ἑνὸς* 44 *μάχεσθαι χρὴ τὸν δῆμον ὑπὲρ τοῦ ν ό μ ο υ ὅκωσπερ τείχεος* 114 *ξὺν νόῳ λέγοντας ἰσχυρίζεσθαι χρὴ τῷ ξυνῷ*

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ